



АНГЛИЙСКА ЕЗИКОВА ГИМНАЗИЯ „ГЕО МИЛЕВ“ – РУСЕ

РАЗРАБОТИЛ:

ВИКТОР САВОВ

Старши учител по история и цивилизации

УТВЪРЖДАВАМ:



МАРГАРИТА ЯНАКИЕВА

Директор на АЕГ „Гео Милев“ – Русе

(Заповед № 1322/09.09.2026 г.)

**УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИИ ЗА XI КЛАС
(ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА)**

ИЗБИРАЕМ МОДУЛ „СПЕЦИФИЧНИ ТЕХНИКИ НА ИСТОРИЧЕСКОТО ПОЗНАНИЕ“

УЧЕБНА 2026/2027 ГОДИНА

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Една от основните цели на обучението в профилираната подготовка по история и цивилизации е развиването на уменията за прилагане на специфични техники на историческото познание, като акцентът е поставен върху уменията за учене, за развиване на критическото мислене и самостоятелното обработване на информация, за изразяване и аргументиране на собствено мнение, на уважение към демократичните ценности на гражданското общество, за изява на действена обществена и гражданска позиция.

Обучението в модул по избор „Специфични техники на историческото познание“ е насочено именно към упражняване и развиване на практически умения за работа с разнообразни исторически източници (текстове, карти, изображения, схеми, диаграми и др.), за създаване на писмени исторически текстове и за усвояване на писмени жанрове, включени в задачите за ДЗИ.

Връзка на избираемия модул със задължителните модули по история и цивилизации.

Обучението в модула има за цел надграждане и разширяване на компетентности, посочени в изискванията на ДОС за резултатите от обучението по задължителните модули на профилираната подготовка по история и цивилизации. Поради това в тематично отношение модул по избор се основава на темите от модул 1. „Власт и институции“, модул 2. „Култура и духовност“ и модул 3. „Човек и общество“.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми:	Компетентности като очаквани резултати:	Нови понятия:
Модул 1. „Власт и институции“		
Тема 1. Държави и държавни модели 1.1. Монархията през Античността 1.2. Атинският полис 1.3. Империята 1.4. Българската средновековна държава	Разбира изискването за баланс между информативност и краткост на резюмето. Представя в постер връзката между атинското наследство и процеса на изграждане на Европейския съюз. Изработва подробна схема на институциите и функционирането на републиката и империята в Древен Рим. Представя с помощта на карти териториалните промени в българската държава в периода VII - XIV в.	Резюме, текст, първоизточник, план-тезис

1.5. Теократичният модел 1.6. Републиката в Новото време 1.7. Модерната монархия	Открива значението на план-тезиса за структуриране на изложение по исторически проблем. Създава писмен отговор на въпроса „Кое дава основания Българското княжество да се характеризира като модерна монархия?“.	
Тема 2. Власт и идеологии 2.1. Идейни основи на властта през Античността 2.2. Християнството като санкция на властта 2.3. Православието - изборът на Българската държава 2.4. Теокрацията 2.5. Идейните основи на модерната държава	Проследява развитието на идеите за гражданството и гражданските права в Древен Рим на основа на източници от епохата. Подбира и систематизира от съдържанието на учебника изображенията, които отразяват отношенията светска - религиозна власт през Средновековието. Открива българските проекции на идеите на консерватизма, либерализма и социализма през XIX в. Участва в дискусия на тема „Бъдещето на съвременните европейски монархии“.	
Тема 3. Власт и политики 3.1 Държава и икономика 3.2 Политика и култура 3.3. Войни и дипломация	Проучва в архив или в музей отражението на стопанската политика на Българската държава до края на XIX в. върху селището/региона. Дава примери за паметници от Античността, отразяващи връзката между държавна политика и създаване на културни паметници. Проучва и представя аргументите за определянето на политическата програма и идеология на цар Симеон като Pax Symeonica. Изготвя хронология на процеса на разпадане на Виенската система на международни отношения.	
Модул 2. „Култура и духовност“		
Тема 1. Грамотност и образование 1.1. Поява на училището	Формулира критерии и представя в сравнителна таблица образованието в Древен Египет, Атина, Спарта и Рим. Разбира прилагането на проблемно-хронологичния подход при писмен	

<p>1.2. Образованието през Средновековието</p> <p>1.3. Модернизация на образованието</p> <p>1.4. Срединища на образование</p>	<p>отговор на исторически въпрос.</p> <p>Характеризира отделните структурни елементи на отговора - увод, изложение, заключение.</p> <p>Проучва в архив или в музей развитието на образователното дело през XIX в. в селището/региона.</p> <p>Проучва и представя с ИКТ делото на чужденци - преподаватели в СУ.</p>	
<p>Тема 2. Културни модели на Античността и Средновековието</p> <p>2.1. Култура на древните цивилизации</p> <p>2.2. Средновековната култура</p>	<p>Подготвя мултимедийна презентация за паметници на тракийското, гръцкото или римското наследство по българските земи.</p> <p>Формулира показатели за сравнение на известни паметници на храмовата архитектура от Средновековието.</p>	
<p>Тема 3. Раждането на модерната култура</p> <p>3.1. Ренесанс и хуманизъм</p> <p>3.2. Новата чувствителност на XIX век</p> <p>3.3. Културата през индустриалната епоха</p>	<p>Представя основните идеи на хуманизма посредством подходящи изображения от учебника.</p> <p>Подготвя мултимедийна презентация за представител на българската художествена култура след Освобождението по избор.</p> <p>Представя в дискусия тенденциите в културното развитие на България след Освобождението посредством резюмета на публикации от епохата.</p>	
<p>Тема 4. Култура на всекидневието</p> <p>4.1. Пространства на културно общуване</p> <p>4.2. Битът като културно общуване (облекло, храна, обзавеждане, ежедневни</p>	<p>Обяснява значението на историческия контекст при интерпретирането на информацията от историческите източници.</p> <p>Създава писмен отговор върху исторически източници на въпроса „Кои са оригиналните черти на читалищата като средища на културно общуване през Възраждането?“.</p> <p>Обяснява връзката между утвърждаването на национален празник и раждането на национална държава на Балканите чрез примера на</p>	Исторически контекст

културни практики, пътуване) 4.3.Празникът като институция на културата	България, Румъния, Гърция и Албания.	
Модул 3. „Човек и общество“		
Тема 1. Обществени групи през Античността 1.1. Древен Египет и Месопотамия 1.2. Атинският полис 1.3. Древен Рим	Подбира и интерпретира по темата „Социалният статус на жената в античните общества“ документи от учебника. Подготвя мултимедийна презентация за ролята на постиженията на римското общество за развитието на европейската цивилизация.	
Тема 2. Средновековните общества 2.1. Обществата в Западна Европа и Византия 2.2. Обществото в Османската империя	Дава примери за ролята на града в Западна Европа на основата на художествени произведения. Формулира показатели за сравнение на представителните съсловни органи в Англия и Франция. Създава писмен отговор на въпроса: „Какви промени настъпват в българското общество след падането под османска власт?“.	
Тема 3. Човекът и Новото време 3.1. Икономически процеси през Новото време 3.2. Идеи и общество	Изработва план-тезис на статия по избор за социалните последици от индустриалните революции. Проучва в архив или в музей и представя в диаграми стопанското развитие на селището/ региона до края на XIX в. Характеризира с примери от литературни произведения нагласите на българското общество към новостите в края на XIX в. Участва в дискусия на тема: „Правото на гражданско неподчинение - идейни корени и еволюция“.	

Годишен брой часове за изучаване на модула в 11 клас – 36 часа.

Препоръчително разпределение на часовете:

За упражнения	До 20 часа	До 56 %
За обобщение	До 8 часа	До 22 %
За контрол и оценка	До 8 часа	До 22 %

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ:

Оценяването на постиженията на учениците отразява равнището на достигане на очакваните резултати в учебната програма. То отчита динамиката в различните сфери на познавателната им дейност (усвояване и преработване на информация, прилагане на знания и умения, формиране на компетентности, оценъчни дейности и др.). Поради спецификата и разнообразния характер на очакваните резултати при оценяването може да се използват различни методи и средства за проверка и оценка.

ОЦЕНЯВАНЕ

Съотношението при формиране на срочна и годишна оценка:

Текущи оценки от упражнения в час	60 %
Оценки от контролни работи	25 %
Оценки от други участия (работа в час, изпълнение на домашни работи, на упражнения, работа по проекти и др.)	15 %

ДЕЙНОСТИ

Обучението по история и цивилизации в профилирана подготовка - модул „Специфични техники на историческото познание“, създава предпоставки учениците да проявяват творчество и креативност в разнообразни дейности както в класната стая, така и извън училище, които да доведат до формирането на личности с граждански позиции и познания относно развитието на обществата. Развиването на

уменията има за цел да помогне за осмисляне и разглеждане на историческата информация в по-широк контекст, като се използват компетентности не само от областта на историята, но и от други научни области.

В класната стая	Извън училище
<ul style="list-style-type: none"> • прилагане на интерактивни методи: ролеви и симулационни игри • организиране на дискусии по актуални проблеми • изработване на таблици, схеми, диаграми въз основа на зададени показатели • създаване на резюме • създаване на план-тезис • създаване на текст на отговор на научен въпрос по исторически проблем • създаване на текст на отговор на научен въпрос върху исторически източници. 	<ul style="list-style-type: none"> • работа в библиотека (вестници, списания, научна и научнопопулярна литература и др.) • проучвателска работа в архив/в музей • използване на информация от интернет за проучвателска дейност, свързана с конкретното учебно съдържание • провеждане на интервюта • участие в учебни екскурзии • провеждане на учебна дейност в музейна образователна среда • работа в екипи при изработване на презентации и проекти по предварително зададени исторически проблеми.